16 Jaar, No. 143. — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturdag 30 November 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Francoper post . 14.

DIGERE PERUMQUID VETATI
HORATIUS.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

Nog een woord over het bestaand konflikt tusschen de hooge staatsmagten.

Het *Handelsblad* van 11. dingsdag heeft een overlang artikel geleverd, om de onbegrijpelijke handelwijs der eerste kamer te betreuren en te gispen. Het eindigt zijne jeremiade met te hopen, dat de tweede kamer andermaal een blijk zal geven van gematigdheid, met, voor dit maal, de zaak niet verder door te zetten. Het is eene opinie, gelijk men die van het *Handelsblad* verwachten kan; dat niet gewoon is, zich aan logica te laten gelegen liggen, en met het eerlijkst uiterlijk van de wereld, beginselen stelt, wier gevolgtrekkingen het verzaakt.

Als wij een beginsel stellen, dan nemen wij al zijne gevolgtrekkingen aan, al is het ook, dat die tegen onze belangen aandruischen. Een man van karakter heeft maar één woord, en slechts éene maat. Bevat zijn woord, zijne maat, zijn beginsel gevolgtrekkingen, die hem ongelegenheden verwekken, hij laat zich die welgevallen, liever dan zich gelijk te stellen met hen, die zonder overtuiging hunne huik hangen naar allen wind, en beginselen opofferen om personen te redden.

Onze opinie over de grondwets-herziening is bekend. Wij willen die; maar wij willen die niet van deze regering, omdat zij met haar niet mogelijk is.

Daarom hebben wij ons aangesloten bij de minderheid der tweede kamer; wij vinden de 15e paragraaf eene ongerijmdheid, welke geen ander doel kan hebben, dan eene onmogelijkheid te wenschen, en geen ander resultaat, dan de volksmeening te streelen, om de oppositie-leden van de kamer in populariteit te doen klimmen.

Maar nu eenmaal de kamer beslist heeft, wat zij wenschen zal uitdrukken, voor de herziening, nu zij daarenboven besloten heeft aan haar adres gevolg te geven, hoe kan zij zich daarvan laten afleiden door eene ministeriele ongrondwettige missive? Ondanks de vete, die wij tegen de 15e paragraaf voeden, ten spijt onzer sympathien, beklagen wij, dat de kamer zulks niet mag.

Hier is eene vraag van beginselen.

Mag eene volks-vertegenwoordiging harer regten verzaken, genomen beslissingen vernietigen, omdat het ministerie moeds genoeg bezit om haar door ongrondwettige bedreigingen af te schrikken?

Maar wat gewordt er dan van de vertegenwoordiging? Wat beteekent dan het beginsel dat ieder der drie wetgevende magten onafhankelijk haar eigen oordeel velt? Wat is dan eene konstitutioneele regering?

Dan berust alle magt in het ministerie, en de kamers zijn automaten.

Intusschen wij verwachten, dat de tweede kamer in den geest van het *Handelsblad* zal handelen.

Zij is nooit voor inkonsequentie terug gedeinsd. Zij heeft slechts veerkracht voor een oogenblik. Maar die veerkracht wordt verlamd door elken tegenstand. Zij is zelfs niet bestand tegen verveling.

Wij zullen daarover niet treuren. De kamer, gelijk zij nu is zaamgesteld, is een ligchaam, dat alleen kwaad kan voortbrengen. Uit haar kan geen goed geboren worden, omdat zij eenheid mist.

De jongste debatten hebben meer dan ooit doen zien, wat wij altijd beweerd hebben dat van haar niets te verwachten is tot heil van vorst en vaderland.

Wij hebben meermalen aangetoond, dat hare onbestemde poging om eene grondwetsherziening te provoceren, óf uitgaat van oppervlakkigheid, óf van zucht om zich populair te maken. Men zou er nog kunnen bijvoegen, dat hier en daar een enkele zich bij de meerderheid geschaard heeft, om inzigten, die wij voor als nog zullen verzwijgen. Een oligarch, die voor eene grondwetsherziening ijvert, is al een zonderling, zoo niet bedenkelijk teeken des tijds; om een woord te bezigen, dat anders de afgeleefde *Tijdgenoot* alleen in pacht heeft.

Wat zou er van eene grondwetsherziening geworden, die geprovoceerd wordt door zulke heterogene leden, als de regtschapen vrijzinnige graaf VAN RECHTEREN en de edelmogende GEVERS VAN ENDEGEEST, die met den heer VAN HALL geene andere publieke opinie kent dan de zijne, en daarom de stem des volks veracht, met eene onbeschaamde openhartigheid, waarover men zich zelfs in Nederland verwonderen mag, waar men gewoon is zich over niets te verwonderen.

Al is het derhalve, dat wij de gedragslijn der kamer niet kunnen goedkeuren, indien zij zich door ministeriele missive's het gebruik harer regten laat ontzeggen, en hare waardigheid laat te kort doen; zoo zullen wij evenwel gaarne zien, dat er een einde gemaakt wordt aan debatten zonder nuttig doel en zonder mogelijke goede resultaten. Zij konden tot niets leiden, dan dat zij de meerderheid in de kamer, en de kamer zelve onverdiend populair zouden maken. En wat zou er de natie bij winnen, indien de kamer door het leveren harer oorbekookte en nutteloose spiegelgevechten, eene populariteit verwierf, waarop zij nooit regt heeft gehad aanspraak te maken.

Het zal den eersten keer niet zijn, dat de kamer hare zelfstandigheid verzaakt. Wij zijn in Nederland van af het jaar 1816 gewoon geweest dit in iedere zitting te zien gebeuren. We mede zal er niets bij verliezen, als de kamer op nieuw den ouden weg ingaat. Integendeel zij zal er bij winnen.

Zij zal niet worden blootgesteld aan eene proefneming van het onmogelijke, dat is aan eene herhaling van de ramp-zalige komedie van 1840, die wij thans wel een treurspel mogen noemen.

Ten andere, de kamer zal door hare onverijmde en inkonsequente handelwijs, de weinige populariteit verliezen, welke zij gedurende de laatste dagen, zeer ten onregte had opgedaan. Wij kennen voor Nederland geen grooter onheil, dan dat eene vertegenwoordiging als de onze, ook bij de zelfs sympathiën zoude ontmoeten. [illegible] tegenwoordiging, welke [illegible] oligarchiek beginsel [illegible] te duiken heeft, zal of kan nooit voor de wezenlijke belangen van vorst en vaderland werkzaam zijn. Dat men de geschiedenis onzer vertegenwoordiging raadplege, en men zal door de ondervinding bevestigd zien, wat ook tevens de rede leert. En hebben wij dan niet alle reden te vreezen, dat ooit het volk zijn betrouwen stelle en heil verwachte van eene vertegenwoordiging, die niet de zijne is, of zijne is, of ooit zijn zal?

Eindelijk zal daardoor de gelegenheid worden geopend voor den koning, om [illegible] de populariteit te behouden, welke [illegible] nisters, door hunne onbegrijpelijke onhandigheid, hadden gedreigd op de tweede kamer over te brengen. Het is alleen van den troon, dat in Nederland eene betere toekomst kan uitgaan. Die [illegible] het volk aan elders [illegible] verwacht, bedriegt zich, en stelt de natie bloot aan een gewissen afgrond [illegible].

ITALIE

Het Fransch eskader, uit drie groote oorlogschepen bestaande, dat van Tunis gekomen was om den hertog van Aumale en zijne koninklijke gemalin te begroeten, is den 12 dezer in de golf van Napels gearriveerd. De hertog werd den 20 verwacht. In het paleis des hertogs van Salerno heerschte groote drukte. Men sprak van luisterrijke feesten, die zoo door hem als door den koning en den hertog van Montebello gegeven zouden worden. Ook in de koninklijke akademie bereidde men een feest aan de officieren van het Fransch eskader voor, op hetwelk het hof zou verschijnen.

— De koning van Sardinië heeft doen afkondigen dat van 1 januarij 1840 af, het decimaal stelsel, zoo als het in Frankrijk en elders gevolgd wordt, op alle maten en gewigten in zijne staten zal worden toegepast.

— De *Diario di Roma* bevat eene lijkrede op Mgr. de Forbin Janson, gewezen bisschop van Nancy, wiens godsvrucht en milddadigheid, de bevolking van de hoofdstad der christen wereld gedurende eenige jaren hebben gesticht.

TURKIJE

De Porte heeft onlangs aan het kabinet der Tuileriën eene nota gerigt, waarin zij klaagt, dat de tusschen Marseille en de Turksche havens varende Fransche paketschepen, in de verschillende deelen der Turksche rijks, eene ontzaggelijke hoeveelheid dagbladen en andere drukpersvoortbrengselen invoeren, die tot klaarblijkelijk doel hebben moeijelijkheden aan het Ottomaansch gouvernement te verwekken en de bevolking tegen hetzelve op te ruijen. De heer Guizot heeft hierop geantwoord, dat hij bevelen zoude geven om te beletten, dat de Fransche paketschepen voortgingen de Ottomannische bevolking tot opstand aan te zetten. Dientengevolge heeft hij aan al de kapiteins van paketbooten, alsmede aan de agenten en konsuls, die van wege Frankrijk in Turkije zijn geakkrediteerd, instrukties doen toekomen, om hen met de meeste zorg te doen acht geven op alle drukwerken, welke door paketbooten van Marseille mogten worden aangevoerd.

GRIEKENLAND

De Engelsche gezant te Athene heeft van zijn gouvernement den last gekregen, om de betaling van den achterstalligen intrest der openbare schuld te vorderen. Iedereen weet, en Engeland beter dan iemand, dat het kabinet van Athene in de volstrekte onmogelijkheid is om aan die vordering te voldoen. Het is dus klaar, dat ze met geen ander doel geschiedt, dan om onze regering in nieuwe ongelegenheden te wikkelen; het is een breekijzer waarvan het Engelsch gouvernement zich bedient, om breş te slaan in een ministerie, hetwelk noch voor zijne staatkunde, noch voor zijne belangen gunstig gezind is.

De dagbladen welke dit berigt mededeelen, spreken daarvan op zulk eenen stelligen toon, dat het bijna onmogelijk is, deszelfs naauwkeurigheid in twijfel te trekken. Men behoort zich echter te herinneren dat men kort na het vertrek naar Londen van den prins van Wallerstein, aankondigde dat zijne sending met eenen volkomen goeden uitslag was bekroond geworden, en dat de drie beschermende mogendheden, aan Griekenland een uitstel van vijf jaren voor de betaling van deszelfs schuld verleend hadden. Hoe nu de voorwaarden die Engeland thans doet, met die inwilliging overeen te brengen? Wij bekennen dat daarin voor ons een raadsel ligt, welk oplossing wij hijven te gemoet zien.

(*Rev. polit.*)

De kamer der afgevaardigden heeft den 20 dezer het onderzoek van de geloofsbrieven harer leden nog niet ten einde gebragt. Al de werkzaamheden betrekkelijk de wetgeving waren voor dat bepaalden tijd uitgesteld.

ZWEDEN.

De koning heeft al de door de stenden in de grondwet van het rijk gemaakte veranderingen bekrachtigd. Tengevolge van die wijzigingen zullen de stenden voortaan jaarlijks bijeenkomen, en is de regering gehouden om beslag te leggen op al de dagbladen en tijdschriften, welke leeringen verspreiden in strijd met de openbare orde.

Koning Oscar had, van zijne zijde twee nieuwe wijzigingen in de grondwet voorgesteld. Eene derzelve heeft ten doel, om den nadruk van werken in het buitenland uitgegeven, met dezelfde straffen te bedreigen, als die welke op de nadrukkers van binnen het rijk zelve uitgegeven openbare geschriften toepasselijk zijn. Deze bepaling staat met een volstrekt verbod van nadruk gelijk. De regering behoudt zich echter voor, om zich te dier zake te verstaan met die landen, alwaar de werken van Zweedsche schrijvers herdrukt zijn of zouden kunnen worden.

(*Rev. polit.*)

— In het zogenaamd geheim gewelf van het ridderhuis te Stockholm, zijn onlangs eenige kisten met belangrijke aktestukken en historische dokumenten gevonden, welke sedert een aantal jaren niet waren onderzocht. Onderanderen komen daarin voor de akte van afstand van koningin Christina, en vele oorspronkelijke stukken, die tot de omwentelingen van 1719, 1772 en 1789 betrekking hebben.

SPANJE.

De berigten omtrent de bewegingen van Zurbano blijven tegenstrijdig en onzeker. Te Madrid was den 19 een officieel berigt uit Soria van den 17 bekend gemaakt, inhoudende, dat de bende van Zurbano in het gebergte nabij Montenegro geheel vernietigd, en hij zelfs slechts door zijne twee zoons, zijnen zwager en zes andere personen vergezeld, ontsnapt was, dat hij door eene kolonne kavallerie vervolgd werd, en den weg naar de Ebro had ingeslagen, waarschijnlijk om, na over die rivier gegaan te zijn, de grenzen te bereiken. Van een' anderen kant, wordt in berigten uit Bayonne gemeld, dat Zurbano den 19 aan het hoofd zijner bende te Soria binnengerukt was en den burgerlijken gezagvoerder, die eenen prijs op zijne gevangenneming had uitgeloofd, had doen doodschieten en dat zijne beweging naar de Ebro alleen ten doel had gehad, zijne ontwerpen te verbergen.

— De *Sentinelle des Pyrenées* berigt, dat de bewoners der valleijen van Anso, Echo en Tena, in Navarre, den 15 dezer de vaan des opstands uitgestoken en omstreeks 200 soldaten van de linietroepen alsmede de tolbeambten ontwapend hadden, van welke een groot gedeelte zich aan de opstandelingen hadden aangesloten.

— Een te Parijs ontvangen brief zegt, dat brieven van Zurbano en Espartero in beslag zijn genomen, uit welke blijkt, dat de laatste beweging tusschen hen was beraamd geworden en dat de terugkeer van Espartero naar het schiereiland afhankelijk was gesteld van den goeden uitslag der onderneming van Zurbano.

— De gedeputeerden hebben in hunne zitting van den 18 de volgende bepaling goedgestemd: «Het getal der senatoren zal onbepaald zijn. Hunne benoeming komt den koning toe.»

— Het hoofd-kapittel van St. Jago van Compostella, de geestelijkheid van Murcia en die van onderscheidene andere steden hebben zich in adressen, welke zich door heradenheid en gematigdheid onderscheiden, tot de regering gewend, teneinde haar opmerkzaam te maken op den betreurenswaardigen toestand waarin zich de kerken en het personeel der geestelijkheid bevinden. Al die reklamatien eindigen met de nadrukkelijke verklaring, dat men genoodzaakt zal wezen, de kerken bij gebrek van middelen tot derzelver onderhoud te sluiten. Het zijn vooral de hoofdkerken die ten dien opzigte in eenen bedroevenden toestand verkeeren.

FRANKRIJK

Mgr. de bisschop van Chartres, die reeds zoo vele belangrijke geschriften tegen onze wetten der vrijheid van onderwijs heeft uitgegeven, is thans nieuw in het strijdperk getreden. In het dagblad *Univers* vindt men twee brieven van dien kerkvoogd, waarin de konklusiën van het rapport des heeren Thiers, met zeldzame welsprekendheid worden bestreden. Te oordeelen naar de aanmerkingen die de liberale bladen en vooral de *Constitutionnel* tegen den eerbiedwaardigen prelaat uitbraken, moet men het er voor houden, dat hij zijne slagen op het regte punt heeft toegebragt.

— De maarschalk Bugeaud is zondag te Parijs aangekomen. Hij heeft onverwijld bij den raadspresident Soult en bij de voornaamste leden van het kabinet bezoeken afgelegd.

Op het einde der week zou de maarschalk naar Excideuil vertrekken en aldaar tot de opening der kamers verblijven. De gouverneur-generaal van Algerië is voornemens deel te nemen aan de beraadslagingen over het adres.

— Men verzekert, dat de maarschalk Soult op dit oogenblik ernstig ter neer gelagen is, ten gevolge van familie-omstandigheden, over welke het ons niet past uit te weiden. Men voegt er zelfs bij, dat die omstandigheid den maarschalk heeft doen besluiten om onverwijld zijn ontslag te nemen, en dat men om hem te vervangen slechts de terugkeer van den maarschalk Bugeaud afwachtte.

(*Korrespond.*)

— De heer Chaix-d'est-Ange, kandidaat van de behoudende partij, is te Rheims tot afgevaardigde benoemd. Hij heeft 414 stemmen op zich verëenigd; zijn mededinger de heer Leon Faucher erlangde er 344.

— Een brief van den kontre-admiraal Dupetit-Thouars berigt, dat hij de tijding der afkeuring van zijn gedrag heeft ontvangen, waarbij hem de keus gegeven wordt om onmiddelijk naar Frankrijk terug te keeren of om dit eerst twee jaren later te doen, na eene groote reis te hebben volbragt; de kontre-admiraal is tot het laatste besloten en zal dus vooreerst nog niet herwaarts terugkeeren.

— Thans is het vast besluit dat men in Frankrijk eenige proeven zal nemen met het nieuwe stelsel van elektrieke telegrafen. Een koninklijk besluit heeft hiervoor een buitengewoon krediet van 240,000 francs geopend. De regeling van dit krediet zal in de aanstaande zitting der wetgevende kamers voorgesteld worden.

NEDERLAND

's HAGE, 26 nov. Heden is door de justitie en politie een inval gedaan in een huis in de Kpediefstraat, waarvan de bewoners of de bezoekers verdacht worden gehouden van geldsnoeijerij. Ten gevolge daarvan zijn eenige personen in hechtenis genomen en naar het huis van Burgerlijke en militaire verzekering overgebragt.

Men berigt, in de Fransche bladen voorkomende, dat de baron van Grovestins tot Ms. minister-resident bij de hoven van Spanje en Portugal, te Parijs zou aangekomen zijn, is, voor zoo ver men van goederhand vernemen kan, ongegrond. Z. exc. is onlangs te Madrid teruggekeerd van zijn tijdelijk verblijf in opgemelde betrekking te Lissabon.

— Men zegt hier algemeen, dat de heer Buchanan, Nederl. gezant te Brussel, dingt naar de waardigheid van gouverneur-generaal van Nederl. Oost-Indie, en dat z. exc. tot dusver degene is, welke van dien gewigtigen post het meest in aanmerking komt.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Zitting van 27 november.

Zijn ingekomen twee konstitutie wetsontwerpen, vergeleide van twee ontwerpen van wet.

[illegible] tot afdoening van het [illegible] van twee bijzondere fondsen; het andere tot het verleenen eener tegemoetkoming bijdrage voor het algemeen burgerlijk pensioen-fonds, over 1844 en 1845 — Verzending naar de afdeelingen.

Zijn ontvangen twee mededeelingen van de eerste kamer, houdende kennisgeving dat zij zich vereenigd heeft met de ontwerpen van wet tot aflossing van de Nederlandsche handel-maatschappij, en tot inkoop van 3½ per cent schuld. — Aangenomen voor notifikatie.

Nog is ingekomen eene mededeeling van dezelfde kamer, betrekkelijk het ontwerp-adres, in antwoord op de troonrede. De kamer geeft kennis, dat zij geene genoegzame redenen heeft gevonden, om zich met dat adres te vereenigen.

De president stelt voor, die mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

De heer Luzac kan zich met dit voorstel niet vereenigen. Hij geeft in bedenking om, alvorens eenige verdere diskussie, onmiddelijk in stemming te brengen de volgende vraag: Zal nu het adres in antwoord op de troonrede, door deze kamer in hare zitting van den 31 october jl. vastgesteld, uit hunnen naam, door de bereids benoemde kommissie, den koning worden aangeboden, met verandering der woorden: *Vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk in de tweede kamer der staten-generaal?*

De heer den Tex verklaart zich tegen dit voorstel, hetwelk naar zijne meening, eene geheel nieuwe zaak betreft. De president heeft een voorstel gedaan. Daarover moet beslist worden. Indien het wordt afgestemd, dan zal men nader kunnen zien, wat de kamer zal moeten doen.

De heer van Dam van Isselt zegt, dat het eene konstante gewoonte is, wanneer de president het voorstel doet om eene zaak voor kennisgeving aan te nemen, en de leden zich daarmede niet vereenigen en een ander voorstel maken, dat alsdan zoodanig voorstel eerst in omvraag wordt gebragt. Het voorstel van den heer Luzac verdient dus thans de prioriteit. Dat voorstel is in de gegeven omstandigheden allerdoeltreffendst.

De heer Bruce ondersteunt den heer Luzac en den vorigen spreker. Er moet een einde gemaakt worden aan de diskussiën over het adres. Het gedane voorstel [illegible] daartoe het middel aan de hand.

De heer Kuiphorst zegt dat door de niet-aanneming van het adres door de eerste kamer, werkelijk [illegible] heeft plaats gehad, en het dus tot niets teruggebragt is.

De heer Faber van Riemsdijk betoogt, dat thans uitsluitend dient beraad te worden, wat er dan de kennisgeving der eerste kamer moet worden gedaan. Naar zijn oordeel niets anders dan eene bloote notifikatie.

De heer Luyben ondersteunt het gevoelen van het lid uit Drenthe, dat het voorstel geheel nieuw is. De zaak van het adres is, door de afwijzing van de eerste kamer, afgedaan. Als medelid der kommissie, welke het adres heeft zamengesteld, moet de redenaar verklaren, dat hij zich met een adres, alleen uit den boezem der tweede kamer uitgaande, niet zou kunnen vereenigen, en dat hij zich alsdan aan gemelde kommissie zou moeten onttrekken.

De heer van Heemstra is voor het gevoelen der heeren Luzac en van Dam.

De heer de Kempenaer betoogt dat de zaak volstrekt niet als afgedaan moet beschouwd worden. Hij [illegible] in de tegenwoordige omstandigheden niet begrijpen, hoe men op dat denkbeeld is gekomen. Eene kommissie is bevoegd om het adres op te stellen; het ontwerp is naauwkeurig onderzocht en aan de eerste kamer opgezonden. Deze heeft het niet goedgekeurd. De tweede kamer stelt er prijs op dat het aan den koning worde overgebragt.

Nu staat men met datzelfde adres in de hand. Er blijft dus niets anders over dan de vraag te beantwoorden, of het antwoord der eerste kamer voor kennisgeving moet worden aangenomen, dan of men zich alleen tot den koning zal wenden?

Het voorstel van den heer Luzac strekt om eene beslissing in deze te nemen. Indien alleen eene eenvoudige kennisgeving willen, kunnen dit dan maar doen. De redenaar hoopt dat dit besluit hun nimmer moge berouwen. Wat hem betreft, zijn verlangen is dat de wensch der natie aan den troon worde overgebragt.

De heer Kuiphorst ontwikkelt zijn gevoelen nader.

De heer Luzac had niet gedacht dat zijn zoo eenvoudig voorstel er toe geleid zou hebben, om terug te komen op eene materie, welke gedurende zoo vele dagen behandeld is. Na de verwerping door de eerste kamer, heeft de spreker nagedacht op de meest eenvoudige wijze om de zaak tot een einde te brengen. Daartoe strekt zijn voorstel, dat niemand beledigt, en waardoor elk gelegenheid zal hebben zijn gevoelen te doen kennen. De redenaar voegt er bij, dat een goede geest hem bezield heeft bij het doen van zijn voorstel, en de wensch om de bestaande moeijelijkheden opgeheven te zien.

Niemand meer het woord vragende, worden de diskussiën gesloten verklaard, en brengt de voorzitter in omvraag, of aan zijn voorstel al dan niet de prioriteit zal worden gegeven. Met eene meerderheid van 32 tegen [illegible] stemmen wordt hiertoe besloten.

Thans wordt in omvraag gebragt, of het antwoord der eerste kamer voor kennisgeving zal worden aangenomen. Met 35 tegen 20 stemmen wordt hiertoe besloten, en dus de zaak van het adres als afgedaan beschouwd.

Vóór hebben gestemd de heeren van Bleyswijk, Nederburgh, van Naamen, Luyben, Repelaer, de Jong, Michiels van Verduynen, de Monchy, Cost Jordens, Hinlopen, Star Busmann, van Sasse van IJsselt, Menso, van Heeckeren, Backer, Corneli, Gevers, Faber van Riemsdijk, Telting, Mutsaers, Dreyvesteyn, Hooft, Kuiphorst, Scheers van Harencarspel, van Nagell, den Tex, Romme, Modderman, Strens, Huffelan, Enschedé, Gouverneur, Corver Hooft, de Backer en van Akerlaken.

Tegen hebben gestemd de heeren Thorbecke, van Hechteren, Verwey Hejan, Anemaet, van Twist, de Kempenaer, van Heemstra, Brouwer, Luzac, van Golstein, Uytwerff Sterling, Wichers, van Panhuys, Boreel, van Helmont, van Dam, de Man, Bruce, Storm en Schoonevelt.

Onderscheidene leden verzoeken aanteekening in de notulen, dat zij zich met dit voorstel niet hebben vereenigd.

Is ingekomen eene missive van den hoogen raad der Nederlanden, die daarbij inzendt eene nieuwe lijst van personen, die bij de verkiezing van drie kandidaten, tot aanvulling der opengevallen betrekking van raadsheer in den hoogen raad, in aanmerking dienen te komen. Wordt besloten deze lijst te doen drukken, en tevens om in de eerst volgende vergadering tot de verkiezing van drie kandidaten, tot vervulling dier betrekking over te gaan.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp van wet, tot vaststelling van het tarief van salarissen voor de hypotheekbewaarders, enz.

Onderscheidene leden, alsmede de minister van financiën, hebben daarover breedvoerig het woord gevoerd.

Ter stemming overgegaan zijnde, is met eene meerderheid van 31 tegen 23 stemmen het ontwerp aangenomen.

De vergadering wordt daarna gescheiden tot den volgenden dag, 's ochtends ten elf ure.

Mengelwerk.

MERKWAARDIGE TREK VAN KOELBLOEDIGHEID.

DE KWARTIERMEESTER MATTHIJS PIMENT.

In het jaar 1783, eenige maanden na het sluiten van den vrede tusschen Frankrijk en Engeland, maakte het schip *le Diadème*, na grooten roem behaald te hebben in den oorlog tegen de onafhankelijkheid der Vereenigde Staten, een gedeelte uit van een eskader, hetwelk bestemd was om zich, in de gewone omgeving, te oefenen in de zee-taktiek.

Aan boord van gemeld schip bevond zich Matthijs Piment, een van de beste uitkijkers op de mars, als kwartiermeester van het scheeps-vrouwen kapitein van het groote mars-zeil.

In eenen donkeren buienachtigen nacht moest het eskader onophoudelijk kaveren, om boven den wind te geraken.

Matthijs Piment had de wacht in zijne mars; op eenmaal vertoont zich eene zware wolk aan den gezigteinder; de admiraal maakt sein om zeil te minderen en een tweeden reef in de marszeilen te leggen. Men haast zich op *le Diadème* om deze orders, die door middel van vuurpijlen en kanonschoten gegeven werden, op te volgen. Piment klimt flugs in de ra, hevige windvlagen volgden elkander op, de regen viel met stroomen, de donder ratelde, tot twee malen toe viel de bliksem in de nabijheid van het smaldeel neder.

Te midden dier ontzettende verwarring keerde de moedige kapitein van het mars-zeil, die het bevel om te reven juist ten uitvoer gebragt had, naar het heen en weder schommelend dolbord terug, waar hij gewoon was zijn gezag uit te oefenen. Hij grijpt een touw, om zich in de mars te laten afglijden, maar hetzelve was gebroken, zonder dat hij dit bemerkt had. Op hetzelfde oogenblik missen zijne handen en voeten, hij geeft een schreeuw, valt in zee en gaat voort met roepen..... Niemand hoort meer de kreten waren nog altijd even hevig; het eskader, met de grootste snelheid door de verdubbelde windvlagen voortgejaagd, verliest zich in de duisternis.

Welhaast was Piment geheel alleen op de diepte der groote zee, hij zag enkel de lantaarns der schepen, die in de rigting van west- zuid ten westen voortzeilden.

Wat te doen? — men heeft zijne afwezigheid niet opgemerkt; hij wordt niet meer gezocht; hij is verloren wanneer hij op die plaats blijft.

Van den anderen kant de bui uit het noord-westen loopt rond, de schepen zeilen goed, en ofschoon een vlugge zwemmer zijnde, is hij een te ervaren zeeman, dat hij er aan denken zou om het smaldeel in te halen.

Na deze bedenkingen bij zich zelve gemaakt te hebben, slaat Matthijs Piment [illegible], hij ontwaart eene ster [illegible] de windvlaag was [illegible] lucht door den storm schoon gevoerd, helder en blaauw.

« Nu is het zaak, dacht onze zeebonk, om eene gelofte te doen aan de heilige Maagd; ik zie haar gesternte in de streek van den wind; als ik dezen kinkel kan vermijden, wil ik, te voet als een soldaat, barrevoets gelijk een matroos, met eene waskaars in de hand, eene bedevaart doen naar St. Anna van Auvray..... Kom, beginnen wij wat wij kunnen doen!"

Vol vertrouwen en met de grootste koelbloedigheid, neemt Mathijs Piment nog eenmaal de positie van het smaldeel in [illegible], bij sluit zich van zijne kleeding [illegible] besluit genomen hebbende, begint hij uit alle kracht te zwemmen, niet in de rigting der schepen, maar in eene schuinsche rigting, regt naar den windhoek, naar het noord-westen. De ster dient hem tot wegwijzer. Hij mag zich, niet alleen als christen, maar ook als zeeman van zijn behoud verzekerd houden, en zet op deze wijze [illegible].

Sedert eenige dagen zijn de schepen gewend om geregeld alle uren te wenden; reeds zijn er twee uren verstreken, sedert zij voor de laatste maal gewend hebben — het eskader moet dus binnen twee uren van rigting veranderen, en als

de koelte, wat wel te denken is, dezelfde blijft, moeten de schepen juist over dat punt in zee voorbij komen, waarboven de ster glinstert.

Nu kwam het er voor onzen zwemmeesbaas op aan, om binnen vier uren tijds de basis van eenen gelijkbeenigen driehoek over te zwemmen, welks beide gelijke zijden de eskaders Piment dezelfde tijdsruimte bezeilen moesten.

Wel is waar Piment was geen beksenmeester in de meetkunst, maar, zooveel verstond hij er toch van, dat hij begreep, dat de regte lijn de naaste weg was, het eskader laveerde onder klein zeil, vele scherpe hoeken makende, Matthijs zwemt dus in eene regte lijn.

Met beide armen zooveel kracht doende als in zijn vermogen was, dankt hij de heilige Maagd welke hem deze gedachte ingegeven heeft, en zwemt moedig voort. Reeds was de helft van den weg door hem afgelegd, toen hij het smaldeel zag wenden, iets waarvan hij zich overtuigen kon door de veranderde rigting der scheepslantaarns.

Nu behoefde hij niet meer te vreezen — hij moet enkel volhouden met zwemmen en hij zal ongetwijfeld voor de schepen op het berekende punt aankomen. Werkelijk zwemt hij door tot dat al de scheepslantaars van het smaldeel voor eskander geraken en weet zich, na deze eenvoudige waarneming, op de plaats te houden, waar het eskader in geregelde orde moest voorbijkomen.

Naauwelijks had hij hier eenige minuten vertoefd, toen het eerste schip op hem aankwam. Piment maakt zich uit de voeten, en bewaart het stilzwijgen; een tweede en derde schip zeilen langs hem voorbij; Matthijs schommelt op en neder in het schuim der baren, maar houdt zich nog altijd stil; het vierde was de voorzeiler van het admiraalschip, nog laat de onverschrokken zwemmer zijn geluid niet hooren; het admiraalschip met zijn opsluiter gaan beide langs hem heenen, Piment blijft volharden in het schuim der golven; het is nacht, men kan hem niet zien, hij roept niet, hij wacht.

Het zevende schip eindelijk was «*le Diadème.*» Terwijl het fraaije zeegevaarte op deszelfs beurt kwam aanzeilen, praaide eene schel klinkende stem:

O ho! *Diadème*, o ho!

Aan boord van het schip heerschte eene diepe stilte.

Werp de boei toe aan Matthijs Piment, die onder de waterbojen in zee gevallen is, schreeuwde de waardige zwemmeester.

De boei werd hem toegeworpen, eene boot nam hem eenige oogenblikken later op.

Koning Lodewijk XVI, zoodra deze buitengewone trek van koelbloedigheid hem ter ooren gekomen was, verhief Matthijs Piment tot den rang van bootsman, liet zich aan hem gelegen liggen, deed onderzoek naar zijnen staat van dienst, zond hem ter belooning van vroegere heldendaden eene gouden medaille toe en gaf hem den eervollen bijnaam van: «*Phonme du Diadème.*» (U. L.)

Advertentien

*** Heden namiddag omstreeks een ure overleed alhier, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid mijne dierbare Echtgenoote *ANNA WILHELMINA LOIX*, in den ouderdom van 63 jaren en 6 maanden, aan een spoedig verval van krachten, na alvorens voorzien te zijn geweest van de laatste H. H. Sakramenten onzer Heilige de H. Kerk, en met volkomen overgeving in den wil van Haren Schepper.

Bergen, 22 *November* 1844.

G. RAUPP.
Med. Doct.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid na voorzien te zijn van de H. Sakramenten der stervenden, mijn geliefde jongste zoon,

JOANNES WILHELMUS ANSEEMUS,

in den ouderdom van zeventig jaren.

Utrecht, 23 *November* 1844.

J. VAN ECK.

*** Bij *H. H. VAN ROMONDT*, Boekverkooper te *Utrecht*, is van de Pers gekomen en aldaar verkrijgbaar gesteld:

ALESSANDRO MANZONI, DE ZIELEER der Roomsche Kerk naar het *Italiaansch*. *f* 3.—

A. J. VAN BEMMEL, R. K. Priester, **Symbolisch** of vergelijkende verklaring der Godsdienstige geschilpunten tusschen KATHOLIEKEN en PROTESTANTEN naar de zuivere Belijdenisboeken. Het Hoogduitsch van *Bachmann*, vrij gevolgd, in 2 stuk. *f* 3,90.

Het derde en laatste stuk is ter perse en volgt nog dit jaar.

J. H. ALDERBINCK THIJM, **drie gedichten**. 1,25.

HENDRIK ANTONI BYVOET,

Notaris gevestigd te *'s Hertogenbosch*, zal voor deszelfs principalen in het openbaar openbaar verkoopen:

TE 'S HERTOGENBOSCH.

1. *Koop.* Een Kapitale **Hoevenerswoning** met KOE- EN PAARDENSTAL en aangelegen MOESHOF, staande en gelegen aldaar, bij de Heuvelstraat, op het *Hintham*, Kadastraal bekend sectie H. Nos. 1762 en 1761, te zamen groot 23 Roeden, 70 Ellen.

2. *Koop.* Een **Pakhuis** of **Bergplaats**, staande en gelegen als voor, Kadastraal bekend, sectie H. No. 1669, groot 83 Ellen.

Beide voorgemelde koopen zullen zoowel gezamenlijk, als elk afzonderlijk worden opgeveild.

3. *Koop.* Eene **Huizinge**, ERF en TUIN, staande en gelegen als voor, Kadastraal bekend, sectie H. No. 1760, groot 10 Roeden, 13 Ellen.

ONDER ROSMALEN.

4. *Koop.* Eene **Landbouwerswoning** en aan- en bijgelegen HOF, BOUW- en GROESLANDEN met HOUTWAS, staande en gelegen in den Molenhoek, Kadastraal bekend, sectie F. No. 144, 145, 151 tot en met 164; te zamen groot 2 Bunders, 19 Roeden, 53 Ellen.

5. *Koop.* Een Perceel **Bouwland** met HOUTWAS en VOORPOTING, genaamd den Roggtof, gelegen te *Hintham*, Kadastraal bekend, sectie E. No. 543, groot 72 Roeden, 56 Ellen.

6. *Koop.* Drie Perceelen **Bouwland** met HOUTWAS, genaamd de Kerseboom, gelegen te *Hintham*, aan beide zijden van den straatweg, Kadastraal bekend, sectie E. Nos. 557, 558 en 588, groot 33 Roeden, 18 Ellen.

7. *Koop.* Een Perceel BOUWLAND met HOUTWAS, genaamd de Stroomakker, gelegen te *Hintham*, Kadastraal bekend, sectie E. No. 545, groot 11 Roeden.

8. *Koop.* Twee Perceelen **Hooiland**, genaamd de Kooibeuvel, gelegen in de Lunerkampen, Kadastraal bekend, sectie A. Nos. 319 en 320, groot 2 Bunders, 40 Ellen.

Alles bij gedrukte Billetten breeder omschreven.

De Provisionele Verkoping zal geschieden te *'s Hertogenbosch* in het Eindhovensch Koffijhuis, bewoond bij *M. LIJNDHEER*, op *Maandag* den 2 *December* 1844, des namiddags half vier ure, alwaar 14 dagen daarna en dezelve op *Maandag* den 16 *December* 1844 des namiddags ten zes ure de *Finale Verkoping*, bij het uitbranden van Waslicht zal plaats hebben.

Nadere informatiën ten kantore van den Notaris *BYVOET* voornoemd.

*** *GEBR. MULLER*, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, hebben uitgegeven:

NOORD-BRABANTSCHEN VOLKS-ALMANAK 1845.

Derde Jaargang, met Platen. Prijs *f* 0,90.

☞ Van de beide vorige jaarg. zijn nog enige weinige exemplaren voorhanden.

Begraafnis-Fonds,

ONDER DE ZINSPREUK:

EEN IEDERS VOORDEEL,

gevestigd te *'s Gravenhage*.

Ondergeteekende acht het zich ten pligt, zijne bijzondere hulde toetebrengen, aan bovengenoemd Fonds, dat alléén is daargesteld, tot welzijn van't algemeen, en dan ook zoozeer de PROMPTE UITBETALING, als LAGE INLEGGELDEN en HOOGE PREMIEN, de voorkeur boven alle andere Fondsen van zoodanigen omvang verdient, daar dij bij het overlijden van den heer C. A. L. VAN DER POLDER, (welke bij mij woonachtig, den 4 November jijts de Nat. Zieken en Begrafenis-maatschappij was overgeschreven en dus slechts *drie* weken had gecontribueerd), *DADELIJK* door den heer Agent **F. J. H. de Bonder**, te *'s Bosch*, de som van een **honderd veertig Gulden** werd ter hand gesteld, ten welken gevange ik gevolmagtigd ben. Een ieder die dus zijn voordeel wil, moet dit aansporen op in zoodanig huis deel te nemen en den bloei daarvan te bevorderen.

Alle inlichtingen bij bovengenoemden Agent.

VUGT, den 26 *November* 1844.

P. SCHUURMANS.

LEES HIER!

EEN BROUWERS-KNECHT

van de R. K. Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien vast werk begeerende, vervoege zich in persoon bij den Drukker dezes.

*** Door overlijden wordt tegen 1 *Maart* te KOOP of te HUUR aangeboden, het HEERENHUIS, met grooten TUIN, geheel of gedeeltelijk, gelegen te *Reek* bij *Grave*. Te bevragen bij den Uitgever dezes.

JAN VAN ARREL,

VOOR **passagiers en goederen,**

MET RUIME WELINGERIGTE KAJUITEN,

GEREGELDE DIENST

van **'s Bosch** op **Gorinchem, Dordrecht, Rotterdam** en **Schiedam.**

MAANDAG, WOENSDAG en *VRIJDAG*, des morgens ten **7** ure van **'s Bosch**, in Directe Verbindtenis met **Utrecht, Amsterdam** en **'s Hage.**

DINGSDAG, DONDERDAG en *ZATURDAG* des morgens ten **9** ure van **Schiedam**, ten **11** ure van **Rotterdam**, ten **1** ure van **Gorinchem.**

Bij de aankomst te **'s Bosch** zijn er ongelegenheid om op **Eindhoven** en **Maastricht** te vertrekken.

Beurs van Amsterdam.

Woensdag 27 november, ten 1 uur.

[illegible]